

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XXXIII. Exposuisti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

26. propterea, quòd examen à Trident. Concilio requiratur, tanquam forma, sine qua collatio irrita sit. Quamvis de hac doctrina meritò dubitari possit, saltem cum aliquis à Patrono Laico præsentatur, in quo casu observatur Jus antiquum, ut si is, qui præsentatur, dignus judicatus fuerit, institui debeat. Frustra autem in tali casu examen instituitur, si apertè notum sit, eum dignum esse, id est moribus, & doctrinà commendatissimum; quod enim notum est, de eo frustra inquitur; & ad argumentum responderi potest, irritam esse institutionem, si fiat non præmissò examine, ubi examini prudenter locus esse potest; saltem in Germania consultum non est, ut præsentatus à Patrono, aut liberè instituendus ad beneficium curatum, si notoriè idoneus sit, examini subijciatur; sed neque forma conferendi per concursum in Germania est usitata, quamvis valdè expediret, eam in usum deduci, cum alioquin multi indigni, aut minus digni, ad Ecclesias parochiales, non sine magno spirituali damno promoveantur.

CAPITULUM XXXII.

Licet.

PARAPHRASIS.

Tametsi decretum sit, ut beneficiarij, qui Theologici studij causà absentes sunt, beneficiorum suorum fructus integros percipiant, tamen hac concessione non censentur comprehendi distributiones quotidianæ, quippe, quæ ijs tantum tribui debent, qui in Ecclesia resident, & Floris Canonici intersunt.

SUMMARIUM.

1. Cui Clerico concessum est, ut absens etiam fructibus sui beneficij gaudere possit, non censentur concessa etiam distributiones quotidiana.
2. Hinc infertur, privilegium ex una nonnunquam parte favorabile esse, ex alia parte odiosum.

Notandum. Si Clerico seu communi iure, seu per privilegium concedatur, ut fructus beneficij in absentia percipiat, hac concessione non censentur comprehendi distributiones quotidianæ. Ita etiam docui in c. unico de Clericis non residentib. in 6. not. 1. Ratio dari debet, quia distributiones habent institutionem diversam, à fructibus præbendæ; dantur enim illæ principaliter ob Ecclesiastici officij celebritatem, ut Canonici tantò libentius, & studiosius intersint, si præsentem remunerationem accipiant.

Exinde infert Abb. hic n. 3. accidere interdum, ut privilegium unà ratione favorabile sit, & eatenus latè explicandum; alià autem ratione odiosum, quatenus tertie personæ, vel Ecclesiæ præjudicare, aut cultum divinum minuire potest, & eatenus strictè interpretandum esse, qua de re dixi in lib. 1. tract. 4. c. 23. n. 3. S. aliud.

CAPITULUM XXXIII.
Expofuisti.

PARAPHRASIS.

Episcopus Vesprenensis exposuit Honorio III. postquam per Concilium Lateran. sub Innocent. III. (supra in c. extirpanda §. qui vero hoc tit.) decretum fuit, ut habentes Capellam, seu parochialem Ecclesiam; ei per se, non per Vicarium deservire teneantur, ex eo tempore, Canonicos Ecclesiæ cathedralis, ex præbendarum suarum redditibus, non posse consequi sustentationem sufficientem, quandoquidè Capellæ ipsis conferri amplius non possint, quare petijt Episcopus à Papa, ut dispensativè permitteret Canonicorum redditibus per provisionem Capellarum accessionem fieri, & augmentum. Ad id respondet Honorius petitioni ejus satisfieri non posse, propterea, quòd generalis Concilij statuis, quæ inconcussè servanda esse vult Pontifex, derogaretur. Verùm ut Episcopo, tanquam benè merito, gratificetur, &

opem

opem pauperibus Canonice afferat, idem facultatem tribuit, si evidens necessitas, vel utilitas Ecclesiæ ejus exigit, ut Capellas suæ diocesis Canonicalibus præbendis annectendo Canonice redditus augeat, reliquâ congrua portione presbyteris Capellarum.

SUMMARIUM.

1. *Generalis Concilij decretis diffculter derogat Pontifex, ita ut non censeatur illis derogare, nisi expressa clausula adfit: non obstante Concilij decreto, &c.*
2. *Enumerantur causa justæ, ob quas à Pontifice præbendis canonicalibus uniri possint Ecclesia parochiales.*
3. *Quis curam habeat in talibus Ecclesijs parochialibus, cui Vicarius perpetuus datus est?*

Notandum primò. Papa diffculter adducitur, ut Generalis Concilij decretis deroget, sive in ijs dispenset, quam ob rem, nisi clausula derogatoria, non obstante &c. expressè adjiciatur, nunquam censeatur derogatum Concilio generali, prout docuit *lib. 1. tract. 4. c. 21. n. 2.* quod maxime verum est, si Concilium Generale proximè antecesserat, sicuti hic apparet, & ob eandem causam Papa diffcultissime dispensat adversus Trident. Concilij decreta, præterquam, si ipsum Concilium dispensationis à Romano Pontifice faciendæ mentionem aliquam faciat: cum enim talia statuta novè edita sint, idem per observationem introduci ac stabiliri debent, non autem mos per derogationem, vel dispensationem infirmari.

Notandum secundò. Causæ justæ, cur parochiales Ecclesiæ per Romani Pontificis auctoritatē uniri possint canonicalibus præbendis, sunt hæc: videlicet evidens necessitas, si nimirum propter præbendarum tenuitatem non reperiantur Clerici, qui eas acciperent, & in Ecclesia præsertim Cathedrali ministrare velint; atque evidens utilitas Ecclesiæ, si nimirum propter præbendarum tenuitatem non reperiantur idonei, & Ecclesiæ præsertim Cathedrali utiles Clerici, qui institui velint. Ita notavit *Abb. hic n. 5.* ubi ait, personæ merita, & excellentiam, non esse causam sufficientem ejusmodi unionis, quia cum hæc unio perpetua sit, & ipsius beneficii naturam immutet, idem propter personæ merita potius beneficiorum incompatibilium pluralitas dispensativè permitti debet juxta *c. de multa 28. hoc tit.* quàm annexio, seu unio præbendarum, seu beneficiorum.

Quæritur, Si Canonice, seu præbendæ canonicæ annexam sit Ecclesia parochialis, ita ut Vicarium, eumque perpetuum, necesse sit constituere, quis curam Animarum habeat, Canonicus, an Vicarius? De hoc disputat *Gl. V. necessitas, & alij Canonistæ hic apud Imolam n. 4.* Mihi placet, ut dicamus cum *Anton. hic*, quod cura in habitu pertineat ad Canonicum, tanquam Rectorem Principalem, ad Sacerdotem verò pertineat, cura in actu, tanquam Vicarium, prout latius explicavi in *disp. de Præbendis. q. 208.* Sed alia ratio est, si dismembratio beneficii curati facta sit, quia ex parochiali beneficio portio ablata, & pensionis titulo adjuncta præbendæ Canonice. Hoc casu Canonicus nullam curam parochiæ habere censeatur, prout notat *Abb. in fine c.*

CAPITULUM XXXIV.

Dilectus.

PARAPHRASIS.

G. Clericus impetravit ab Honorio III. literas ad Decanum & Capitulum Andegavense, mandatum continentes, ut ipsum G. cum primùm se facultas obtulerit, in Canonicum ibi reciperent, & fratrem. Executoribus etiam constitutis Episcopo priore, & Archidiacono Erfordiensibus. Coram his Decani, & Capituli procurator excepit, literas Apostolicas non valere, quia in ijs nulla mentio fiat, quod Decanus ex Regis donatione præbendarum in ea Ecclesia collationem haberet. Hoc intellecto d. cti

P

Epi-